

COLUMN

Grenzen

Patrick Jansen is mountainbiker, bosbouwer en routebouwer met een eigen adviesbureau voor duurzaam bosbeheer onder de naam Bosmeester. Binnen zijn andere bedrijf, Tracks & Trails, heeft hij al zo'n 40 mountainbikeroutes en bikeparks ontworpen en gebouwd.

Al van jongs af aan leren onze kinderen fietsen. Iedereen kan dus fietsen. Maar kun je dan ook mountainbiken? Ik stond een keer bij een klein sprongetje op een mountainbikeroute te kijken. Vele landden op het voorwiel, ook al was het bultje niet hoger dan 20 centimeter. Die ervaring is representatief voor wat ik op mountainbikeroutes zie. Het antwoord op mijn vraag is natuurlijk: Nee! Veel mensen missen de noodzakelijke technische vaardigheden om zich mountainbiker te noemen. Het lijkt bijna standaard dat ze hun eigen technische vaardigheden op de mountainbike overschatten.

Een groep mountainbikers ziet graag veel meer technische elementen in de huidige routes opgenomen worden. Ik ben er daar één van. Maar hoe zit het dan met die grote groep mensen die de techniek

“Ongelukken zijn in de eerste plaats rampzalig voor de betrokkenen zelf, maar brengen ook de mountainbikesport schade toe”

niet beheerst en dit zelf niet beseft? Moeten we die niet tegen zichzelf in bescherming nemen? Ernstige ongelukken zijn in de eerste plaats rampzalig voor de betrokkenen zelf, maar brengen ook de mountainbikesport schade toe. Zo werd in een bepaalde regio na een groot aantal ongelukken politieke vraagtekens gezet bij het uitbreiden van het mountainbikerouten netwerk. Daar komt bij dat terreineigenaren niet zitten te wachten op traumahelikopters in het bos. Veiligheid is in deze kwestie het belangrijkste, maar dit vraagstuk kun je niet los zien van aansprakelijkheid. De grote vraag is namelijk

wie aansprakelijk is voor ongevallen. Mountainbiken is een risicosport en daardoor ligt een grote eigen verantwoordelijkheid bij de mountainbikers zelf. Bomen, gladde boomwortels, kuilen, mul zand, modder; het is inherent aan de mountainbikesport. Uit jurisprudentie blijkt duidelijk dat je het wezen van een sport niet hoeft aan te tasten met het oog op veiligheid. Maar hoe zit dat dan als je technische obstakels gaat toevoegen? Dan ligt de situatie toch wel iets anders. Wie is dan aansprakelijk? Het is oppassen geblazen. Maar zijn we dan gedoemd om het in de toekomst alleen maar te doen met wat de natuur ons aan technische obstakels biedt? In Nederland is dat immers niet veel. Ik denk het niet. Als strakke richtlijnen worden gehanteerd, kunnen de grenzen heel langzaam verlegd worden. Langzaam maar zeker kunnen dan steeds meer én uitdagender elementen in routes worden ingebouwd. En het zou ook helpen als beginners serieuze (meerdaagse) cursussen gaan volgen. Dat zou wat mij betreft gisteren in de gedragscode voor mountainbikers opgenomen mogen worden. •

COLUMN

Donkergroen

Patrick Jansen is mountainbiker, bosbouwer en routebouwer met een eigen adviesbureau voor duurzaam bosbeheer onder de naam Bosmeester. Binnen zijn andere bedrijf, Tracks & Trails, heeft hij al zo'n 40 mountainbikeroutes en bikeparks ontworpen en gebouwd.

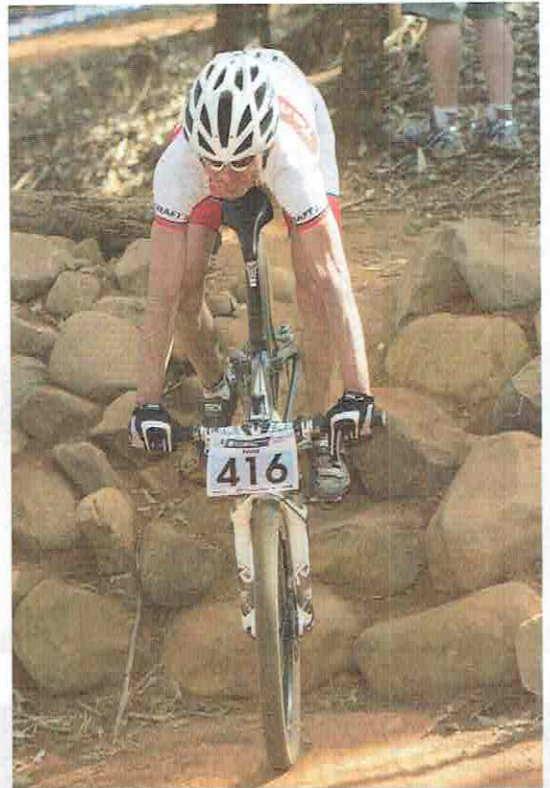
Als bosbouwer heb ik daar natuurlijk gelijk allerlei associaties bij het thema van deze editie, groen. Mijn gedachten gingen echter gelijk uit naar een 'donkergroene' boswachter. Ik heb met hem zeer intensief samengewerkt bij de bouw van een prachtige mountainbikeroute. Wij noemen mensen donkergroen als ze natuur zwaarder laten wegen dan bijvoorbeeld houtproductie, recreatie of cultuurhistorie. Het zijn mensen met veel liefde voor de natuur en een grote kennis erover.

Het project liep in de voorbereiding eerlijk gezegd een beetje stroef. Toen we in de uitvoeringsfase kwamen en hij mijn contactpersoon werd, was ik daarvoor onzeker of onze samenwerking zou leiden tot de route die ik voor ogen had. Maar het ijs was al snel gebroken. Ik zag al snel in dat ik te maken had

“Zo hebben we, ondanks stringente voorwaarden met het oog op de natuur, een prijswinnende mountainbikeroute gebouwd”

met een realistisch en pragmatisch man. Zo liet hij al snel weten dat hij ervan bewust was dat alleen een mooie mountainbikeroute zou leiden tot het gewenste regulerende effect: mountainbikers op de route en niet zwerfend door de natuur op zoek naar mooie paden. Bescherming van de natuur door een prachtige mountainbikeroute aan te leggen dus.

Hij had waarschijnlijk ook al snel in de gaten dat mijn interesse verder ging dan het creëren van mooie flowy singletracks, ongeacht de gevolgen voor de natuur. Zo kregen we al snel respect voor

elkaar. Meestal vlag ik nieuwe singletracks alleen uit en komt de boswachter zo nodig later mijn werk controleren. Maar bij hem deden we het samen. Hij liep dan zo'n 20-50 meter voor me uit, speurend naar zeldzame planten en de sporen van dieren. Zo nu en dan kwam er een schreeuw uit de verte, waardoor ik weer wist welke kant ik op moest. Ik let altijd op de flora en fauna en cultuurhistorische elementen, maar nu kon ik me nog meer concentreren op het creëren van de perfecte flow.

In de terreinwagen en daarbuiten wisselden we allerlei wetenswaardigheden over ons vak uit. Hij gaat binnenkort met pensioen en kan dus buigen op een enorme ervaring. Ik heb veel van hem mogen leren. Zo hebben we, ondanks stringente voorwaarden met het oog op de natuur, een prijswinnende mountainbikeroute gebouwd. Als routebouwer koester ik nog steeds de momenten waarop we in het bos bezig waren. Op zulke momenten heb ik het mooiste vak ter wereld! •

COLUMN

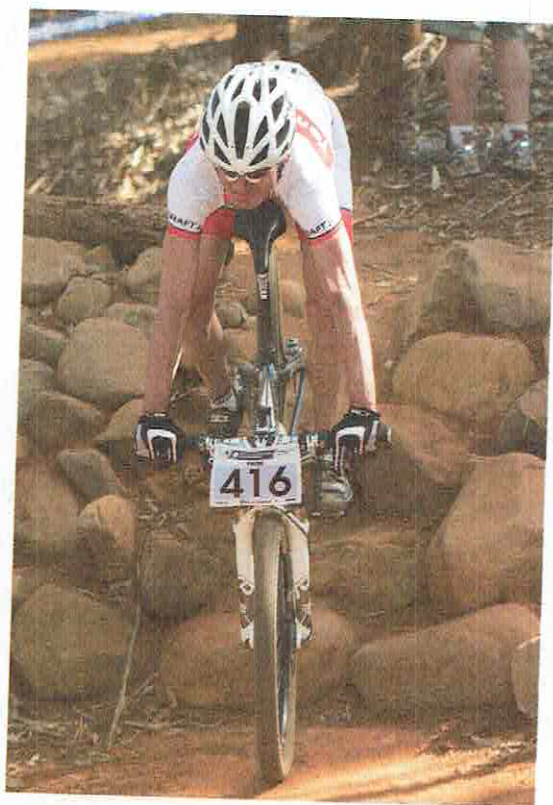
Samen

Patrick Jansen is mountainbiker, bosbouwer en routebouwer met een eigen adviesbureau voor duurzaam bosbeheer onder de naam Bosmeester. Binnen zijn andere bedrijf, Tracks & Trails, heeft hij al zo'n 40 mountainbikeroutes en bikeparks ontworpen en gebouwd.

De ogen zijn ver opengesperd, de neusgaten staan wijd open en de oren draaien rond als een windmolen. Ze zijn duidelijk niet gewend om in de natuur te rijden. Nee, ik heb het niet over baanwielrenners, maar over dressuurpaarden. De ruiterwereld kijkt met argusogen naar het mountainbiken en ik krijg vaak de vraag hoe we al die nieuwe routes voor elkaar krijgen. "Onze ruiterroutes worden al jaren niet meer onderhouden", krijg ik vaak te horen. Ik vertel ze dan dat dat succes niet is komen aanwaaien. Duizenden mountainbikers zetten zich vrijwillig in om routes te realiseren en de onderhouden. En innovatie is geen vreemd woord in ons wereldje, dat wars is van conservatisme. Deze tomeloze energie en positieve instelling legt ons geen windeieren.

"In het begin blijf ik maar een beetje uit de buurt, uit angst overhoop gelopen te worden"

Voor de gemeente Ede ben ik zowel de mountainbikeroutes als het ruiter- en menrouten netwerk aan het upgraden. Ik ben weliswaar geen ruiter of menner, maar ze willen graag het mountainbiken achterna. Dat ontgaat ook de hippische sportfederatie (KNHS) niet. Zo wilden ze voor hun ledenmagazine weten wat er in Ede gaande is en waarom een mountainbiker zich inzet voor de ruiterroutes in dat gebied. Daar hoorde een fotoshoot bij. Ze komen met dressuurpaarden die het buiten rijden niet gewend zijn. Gelukkig zijn het ervaren ruiters. Eén van de paarden wil er regelmatig als een Ferrari vandoor, maar de

ruiter hangt telkens vol in de rem. Het is niet voor niets dat een paard een schrikdier wordt genoemd. Ik blijf in het begin maar een beetje uit de buurt op mijn mountainbike, uit angst overhoop gelopen te worden.

Kort geleden heb ik op een paard gezeten. De vorige keer dat ik dat deed, gleed ik met paard en al een steile, gladde afdaling af tijdens een tropische regenbui. Zal het daarom geweest zijn dat de naast me lopende eigenaar de teugels niet afgaf? Ook ben ik onlangs op een menkar gestapt. Mennen had voor mij altijd iets slaapverwekkends, maar ik stapte op bij een wedstrijddrijder. Achterop de menkar staand, scheurden we door het bos en ik vond het geweldig. Het gevoel kwam me als mountainbiker bekend voor. Ook daaruit bleek maar weer dat we veel gemeen hebben met ruiters en menners. We mopperen wel eens op elkaar, maar het is goed om te beseffen dat we veel overeenkomsten hebben. Samenwerken dus. Daar komt bij dat mountainbikers vooral mannen zijn en ruiters vooral vrouwen. Wat wil je nog meer?

COLUMN

Adrenaline

Patrick Jansen is mountainbiker, bosbouwer en routebouwer met een eigen adviesbureau voor duurzaam bosbeheer onder de naam Bosmeester. Binnen zijn andere bedrijf, Tracks & Trails, heeft hij al zo'n 40 mountainbikeroutes en bikeparks ontworpen en gebouwd.

Ik zat laatst aan de keukentafel bij een landgoedeigenaar. De inzet was vrij hoog. Om twee kilometer verhard fietspad te vermijden in een nieuw aan te leggen mountainbikeroute moest ik haar zien te overtuigen om parallel aan het fietspad (deels) een nieuwe singletrack aan te leggen. Andere opties had ik na het eerste telefooncontact al laten varen. Ze wilde me alleen ontvangen als geste aan een vriendin van haar, tevens landgoedeigenaar, die goede ervaringen had met een nieuwe singletrack die ik op haar terrein had gebouwd.

Het eigenbelang voor terreineigenaren is dat de regulerende werking van interessante, uitdagende routes heel groot is. De reden ligt voor de hand, de routes zijn prachtig om te rijden. Zelfs in gebieden waar het

de tirade veel langer. Ze hield maar niet op. Na ongeveer tien jaar ervaring met het ontwerpen en bouwen van routes heb ik alles al wel gehoord en gezien, maar na een tijdje begon ze me toch wel op de zenuwen te werken. Ik moest me inhouden om niet een rake opmerking te maken en daarmee gelijk mijn eigen glazen in te gooien. Wat dat betreft heb ik veel geleerd van de pinguïns van Madagaskar: *"Smile and wave"*.

'Wat dat betreft, heb ik veel geleerd van de pinguïns van Madagaskar: 'Smile and wave'

vrij biken is, worden de meeste mountainbikers om deze reden geconcentreerd op routes en neemt de druk op de rest van het gebied af.

Vrijwel elke keer als ik aan tafel zit met een terreineigenaar moet ik eerst een tirade aanhoren over mountainbikers. Altijd een lekker begin als je ze daarna moet overtuigen om mee te werken. Dit keer duurde

Net op het moment dat mijn adrenalineniveau dreigde te overstromen, kwam ze met de opmerking dat ze met de familie zou overleggen over mijn voorstel. Ik prees mezelf voor mijn geduld en dacht dat ik misschien toch beloond zou worden. Weken gingen voorbij zonder reactie en ook op mails reageerde ze niet, totdat na lange tijd het verlossende woord kwam dat ze geen interesse had om mee te werken. Ze zei dat ze echt haar best had gedaan en dat geloof ik. Meestal zit het mee, maar niet altijd. Rijd je binnenkort dus op een route met een verhard fietspad van 2.055 meter, weet dan dat ik het heb geprobeerd. •